

**CADERNOS
DE COOPERACIÓN
DO EIXO
ATLÁNTICO**

PACTO VERDE EUROPEO

INFORMACIÓN BÁSICA

Programa Interreg V-A España-Portugal (POCTEP) 2014-2020

CADERNOS DE COOPERACIÓN DO EIXO ATLÁNTICO

**PACTO VERDE
EUROPEO**

Información básica

COLECCIÓN:
Cadernos de Cooperación do Eixo Atlántico

EDITA:
Eixo Atlántico do Noroeste Peninsular

AUTORES:
Departamento de Análise e Estratexia Europea do Eixo Atlántico:
Carmen Rodríguez Cobas e Marta Cabanas Cal

MAQUETACIÓN:
María Llauger

IMPRESIÓN:

DEPÓSITO LEGAL:
VG 260-2020

Esta publicación foi cofinanciada polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional FEDER a través do programa Interreg V-A España-Portugal (POCTEP) 2014-2020. As opinións son responsabilidade exclusiva do autor que as emite.

Índice

1 . PACTO VERDE EUROPEO	9
1.1. ¿QUÉ É?	9
1.2. ¿DE QUÉN DEPENDE?	10
1.3. ÁREAS DE TRABAJO	10
1.4. ¿QUÉ PLANTEA FACER?	11
1.4.1. Ambición climática.....	11
1.4.2. Enerxía limpa, alcanzable e segura.....	13
1.4.3. Industria sostible para unha economía limpa e circular.....	14
1.4.4. Mobilidade sostible e intelixente.....	15
1.4.5. Da granxa á mesa: por un sistema alimentario xusto, saudable e respectuoso co medio ambiente.....	16
1.4.6. Biodiversidade	17
1.4.7. Unha contaminación cero para un entorno sen sustancias tóxicas	17
1.5. ¿CÓMO VAISE LEVAR A CABO?	18
1.5.1. Plan de inversións.....	19
1.5.2. Presupostos nacionais.....	20
1.5.3. Investigación e innovación.....	21
1.5.4. Formación.....	21
1.6. A UNIÓN EUROPEA COMO LÍDER MUNDIAL	22
1.7. CONCLUSIÓN	23
2 . ANEXO I	
PLAN DE INVERSIÓNS PARA UNHA EUROPA SOSTIBLE	27
3 . ANEXO II	
LEI DO CLIMA	37
4 . ANEXO III	
MECANISMO DE TRANSICIÓN XUSTA	41
5 . ANEXO IV	
NOVO PLAN DE ECONOMÍA CIRCULAR	47

PACTO VERDE EUROPEO

1

PACTO VERDE EUROPEO

1.1. ¿QUÉ É?

É unha das seis prioridades¹ da nova Comisión Europea presidida por Ursula von der Leyen. Probablemente, a máis ambiciosa de todas elas, tanto pola súa envergadura como polo seu alcance, xa que implica a numerosas políticas comunitarias.

En palabras da Comisión, tratase dunha nova estratexia de crecemento baseada nun ambicioso paquete de medidas que debe permitir que as empresas e os cidadáns europeos se beneficien dunha transición ecolóxica sostible. As medidas, acompañadas dunha folla de ruta inicial para as principais políticas, van dende unha redución ambiciosa das emisións á inversión en investigación e innovación de vangarda, a fin de preservar o entorno natural de Europa.

O Pacto Verde é parte integrante da estratexia da Comisión para aplicar a Axenda 2030 e os obxectivos de Desenvolvemento Sostible de las Nacións Unidas. O obxectivo final do Pacto Verde ou *EU Green Deal*, en inglés, é responder á crecente preocupación acerca do cambio climático e os seus efectos, facendo que Europa convértase no primeiro continente climáticamente neutro no ano 2050, con unha economía limpa e de cero emisións que permita protexer o hábitat natural e mellorar o benestar das persoas. En definitiva, o que se busca é que Europa lidere a acción climática en todo o planeta.

Ademais, este pacto verde pretende **transformar a economía da UE** en plenamente sostible, levando a un cambio no modelo social e económico da Unión Europea, proporcionando o mesmo tempo os recursos económicos que permitan unha transición xusta.

¹ Prioridades da Comisión Europea 2019-2024: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_es

1.2. ¿DE QUÉN DEPENDE?

Esta prioridade está baixo a responsabilidade do Vice Presidente da Comisión Frans Timmermans (NL)² e, polo tanto, a acción da mesma estará especialmente vinculada a da DG CLIMA³.

Non obstante do anterior, a horizontalidade do Pacto Verde Europeo e o alcance das medidas que este busca propoñer, fan que sexa máis que previsible que practicamente todas as DGs teñan algún tipo de vinculación cos traballos a desenvolver. De feito, na súa Comunicación sobre o Pacto Verde⁴, a propia Comisión reconece que los desafíos que este paquete de medidas afronta son complexos e están interconectados polo que todas as actuacións e políticas da UE deberán contribuír aos obxectivo do Pacto Verde Europeo.

Entre outras cuestións, a Comunicación da Comisión establece que para sacar adiante o Pacto Verde Europeo deberase reflexionar acerca das políticas de subministración de enerxía limpa, fomento da transición dixital, a industria, o consumo, o transporte, a construción, a fiscalidade ou as prestacións sociais, entre outras.

1.3. ÁREAS DE TRABAJO

- Enerxía limpa.
- Unha industria sostible.
- Construír e renovar.
- Mobilidade sostible.
- Biodiversidade.
- Da granxa á mesa.
- Eliminar a contaminación.

² Páxina do Vice Presidente Timmermans: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/timmermans_en#responsibilities

³ Organigrama DG CLIMA: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/organisation_charts/organisation-chart-dg-clima_en.pdf

⁴ COM (2019) 640 final. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0004.02/DOC_1&format=PDF

Estas áreas e a súa interconexión plásmanse na seguinte figura:

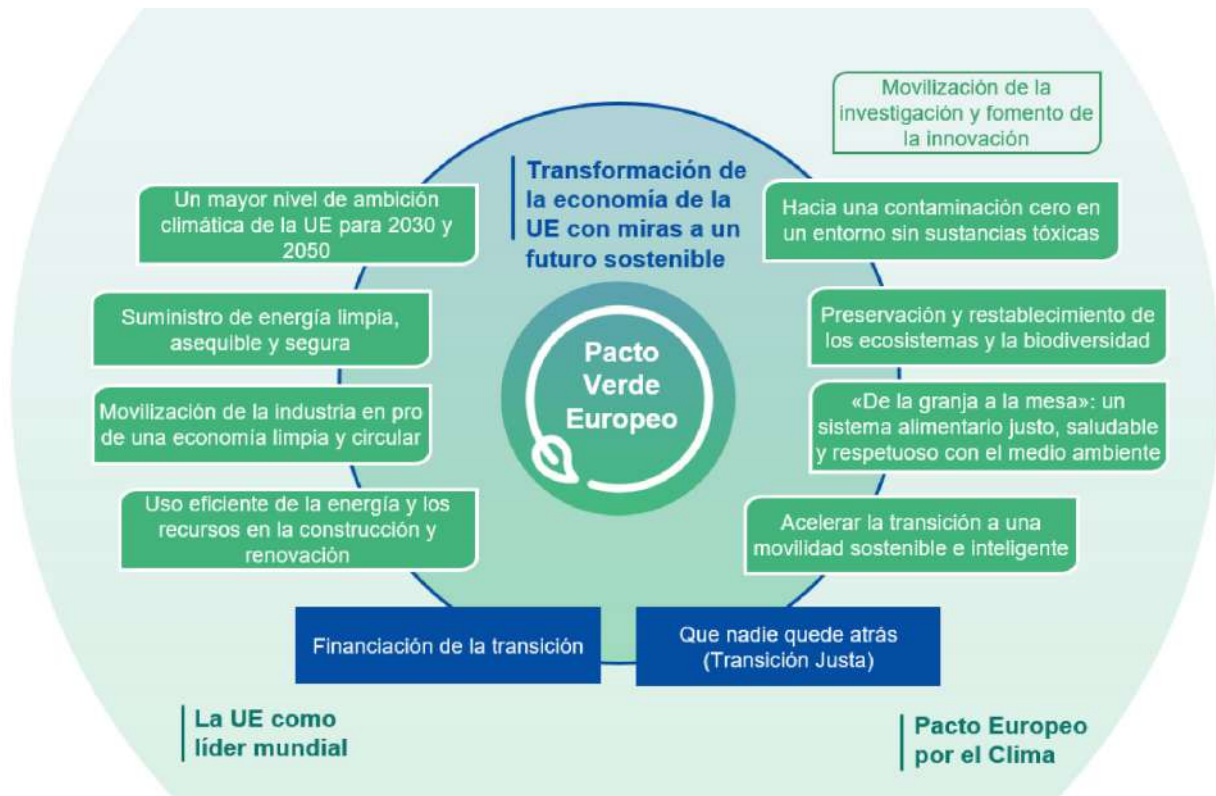

Figura 1. Pacto Verde Europeo.
 Fonte: Comisión Europea.

1.4. ¿QUÉ PLANTEA FACER?

Para abordar as áreas de traballo establecidas a Comisión declarou a súa intención de recorrer a todos os instrumentos o seu alcance: regulación, inversión, innovación, reformas nacionais, diálogo cos interlocutores sociais e a cooperación internacional. En concreto, e por áreas de actividade, as accións que planéanse desenvolver co Pacto Verde Europeo son:

▶ 1.4.1. AMBICIÓN CLIMÁTICA

A Comisión xa expoñeu a súa visión de cómo conseguir a neutralidade climática en 2050. Esta visión está plasmada na Comunicación: “Un planeta limpo para todos – Visión estratéxica europea a longo prazo de unha economía próspera, moderna, competitiva e climáticamente neutra”.⁵

⁵ COM(2018)773. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0773&from=EN>

Esta visión senta as bases de toda a acción a desenvolver neste ámbito, que se concreta nas seguintes accións:

Actuación	Calendario indicativo
Proposta dunha Lei do Clima Europea que consagre o obxectivo de alcanzar a neutralidade climática en 2050	PRESENTADA en Marzo 2020 (Ver Anexo II)
Plan integral para elevar o obxectivo climático para a UE ao 50% como mínimo	Verán 2020
Proposta de revisión de todos os instrumentos de actuación relacionados co clima: <ul style="list-style-type: none"> - Réxime de Comercio de Dereitos de Emisión (posible extensión a novos sectores) - Regulamento sobre el uso da terra, o cambio de uso da terra e a silvicultura - Directiva sobre a eficiencia enerxética - Directiva sobre enerxías renovables - Normas de comportamento en materia de emisións de CO2 para turismos e furgonetas 	Xunio 2021
Proposta de revisión da Directiva sobre fiscalidade da enerxía	Xunio 2021
Proposta de mecanismo de axuste do carbono na fronteira para sectores específicos (loita contra a fuga de carbono) ⁶	2021
Nova estratexia da UE en materia de adaptación ao cambio climático	2021

⁶ A fuga de carbono prodúcese cando a produción se traslada da UE a outros países con menor ambición (e restricións) en materia de redución de emisións, ou ben porque os seus produtos substitúense por importacións máis intensivas en carbono.

► 1.4.2. ENERXÍA LIMPA, ALCANZABLE E SEGURA

A produción e o uso de enerxía supón máis do 75% das emisións de efecto invernadoiro da Unión Europea, polo que o obxectivo é descarbonizar este sector e priorizar o uso de enerxías limpas e renovables gracias á modernización das infraestruturas e a promoción da eficiencia enerxética e ecolóxica.

O sector da construción será obxectivo dunha especial atención dada a súa maior esixencia en consumo de enerxía e materiais (os edificios representan o 40% da enerxía consumida, segundo a Comisión). En este contexto, entre outras iniciativas, a Comisión ten intención de poñer en marcha unha iniciativa sobre renovación que incluírá unha plataforma aberta que reunirá ao sector dos edificios e a construción con arquitectos e enxeñeiros e con autoridades locais para analizar os obstáculos á renovación.

Actuación	Calendario indicativo
Avaliación dos planes nacionais de enerxía y clima	Xunio 2020
Estratexia para una integración sectorial intelixente (das enerxías renovables e a eficiencia enerxética en todos os sectores)	Mediados de 2020
Oleada de renovación no sector da construción ⁷	2020
Revisión do Regulamento sobre as Redes Transeuropeas de Enerxía	2020
Estratexia en materia de enerxía eólica mariña	2020

⁷ Oriéntase a renovar edificios públicos e privados para mellorar a eficiencia enerxética dos mesmos.

► 1.4.3. INDUSTRIA SOSTIBLE PARA UNHA ECONOMÍA LIMPA E CIRCULAR

En Europa, **soamente o 12% dos materiais utilizados procede do reciclado**, mentres que a súa actividade supón o 20% das emisións da UE. A Estratexia Industrial da Comisión Europea incluída neste Pacto Verde sinala que as empresas recibirán axudas para modernizar o seus procesos y se estimulará a produción circular e que xere 0 emisións. Serán claves os avances nos sectores intensivos en consumo de recursos tales como o textil, electrónico, o de os plásticos o da construción.

Actuación	Calendario indicativo
Estratexia industrial da UE	Marzo 2020
Plan de acción de la economía circular, que inclúe unha iniciativa sobre produtos sostibles e presta especial atención a sectores de uso intensivo de recursos (têxtil, construción, electrónica y plásticos)	Marzo 2020 Publicado – Ver Anexo IV
Iniciativas para estimular o desenvolvemento de mercados pioneiros de produtos climáticamente neutros e circulares en sectores industriais de gran consumo de enerxía	A partir de 2020
Proposta para apoiar a fabricación de aceiro sen emisións de carbono para 2030	2020
Legislación sobre baterías no apoio do Plan de Acción Estratéxico para as Baterías e a economía circular	Outubro 2020
Proposta de reformas legislativas en de residuos	A partir de 2020

► 1.4.4. MOBILIDADE SOSTIBLE E INTELIXENTE

O transporte representa o 25% das emisións da UE, polo que a Comisión Europea propón e promove o uso de transportes –públicos y privados- máis limpos, eficientes e saños. Para lograr a neutralidade climática, é necesaria unha redución do 90% das emisións procedentes do transporte de aquí a 2050. Neste contexto, o obxectivo é reducir as emisións emitidas por coches, transporte marítimo e aéreo, para o que se acabarán coas axudas para combustibles fósiles e inverterase no desenvolvemento de alternativas.

No ámbito urbano, a Comisión establece que o transporte debe ser infinitamente menos contaminante, sobre todo nas cidades. Por tanto, promove que as emisións, a conxestión urbana e a mellora do transporte público deben encararse cunha combinación de medidas e normas máis estritas.

Neste marco, proporase unha mobilidade automatizada e os sistemas intelixentes de xestión de tráfico farán que o transporte sexa máis eficiente e menos contaminante.

Actuación	Calendario indicativo
Estratexia de mobilidade sostible e intelixente	2020
Petición de fondos para apoiar o despliegue de puntos públicos de recarga e reportaxe para combustibles alternativos	A partir de 2020
Proposta de revisión da Directiva de transporte combinado	2021
Revisión da Directiva sobre a infraestrutura para los combustibles alternativos e o Regulamento sobre as Redes Transeuropeas de Transporte	2021
Iniciativas para xestionar mellorar e aumentar a capacidade do ferrocarril e as vías navegables	2021
Proposta de normas máis estritas para las emisións de contaminantes atmosféricos dos vehículos con motor de combustión	2021

► 1.4.5. DA GRANXA Á MESA: POR UN SISTEMA ALIMENTARIO XUSTO, SAUDABLE E RESPECTUOSO CO MEDIO AMBIENTE

A idea neste ámbito é conseguir que os alimentos da UE, agora un referente de calidade, marquen a pauta mundial tamén en materia de sostibilidade.

As actuacións neste ámbito enmárcanse no reto mundial de alimentar a unha poboación en rápido crecemento, reducindo a contaminación do aire, auga e só e a perda de biodiversidade e consumo de recursos que implica a produción de alimentos. Ao mesmo tempo, planéase loitar contra o desperdicio de alimentos e a alimentación de baixa calidade.

Neste marco, a iniciativa estrela será a **Estratexia “da granxa á mesa”**, prevista entre primavera de 2020 e 2021 e que ten previsto actuar sobre todos os ámbitos da alimentación, desde a produción responsable e respetuosa co medio hasta o estímulo de consumo de alimentos sostibles e fomentar unha alimentación saudable. Esta estratexia actuará nos sectores agrícola e pesqueiro, **reducindo o uso de pesticidas e desenvolvendo novas técnicas innovadoras para os procesos** en granxas e en relación á pesca, cos obxectivo de asegurar alimentos de calidade e sostibles, frear o cambio climático, protexer o medio ambiente e aumentar o cultivo e a gandería orgánica.

Actuación	Calendario indicativo
Exame dos plans estratéxicos nacionais con referencia o Pacto Verde e a Estratexia “da granxa á mesa”	2020-2021
Estratexia “da granxa á mesa” Actuacións, incluídas medidas legislativas, para reducir o uso de plaguicidas químicos, así como o uso de abonos e antibióticos	Primavera 2020 e 2021

► 1.4.6. BIODIVERSIDADE

O Pacto Verde Europeo tamén promoverá **medidas para protexer a biodiversidade e os ecosistemas**, ademais mellorará a calidade dos océanos e os bosques e desenvolverá o concepto de “cidade verde” para incrementar a biodiversidade nos espazos urbanos. Se presentará unha estratexia en marzo de 2020, tamén se traballará en pos dun novo e ambicioso marco global para protexer a biodiversidade, no marco da Conferencia das Nacións unidas de outubro de 2020.

O Pacto preparará unha nova Estratexia Forestal da Unión Europea dirixida a mellorar a calidade dos bosques europeos e incrementar su número. Esta estratexia tamén incidirá sobre a redución do número e extensión de incendios forestais en Europa.

Finalmente, a economía azul tamén se abordará nesta prioridade co obxectivo de aproveitar ao máximo, de maneira sostible, os nosos recursos mariños.

Actuación	Calendario indicativo
Estratexia da UE sobre Biodiversidade para 2030 – inclúe propostas para facer máis ecolóxicas as cidades e incrementar a biodiversidade nos espazos urbanos	Marzo 2020
Medidas para ataxar as causas principais da perda da biodiversidade	A partir de 2021
Nova Estratexia Forestal da UE	2020
Medidas en apoio das cadenas de valor que no conleven deforestación	A partir de 2020

► 1.4.7. UNHA CONTAMINACIÓN CERO PARA UN ENTORNO SEN SUSTANCIAS TÓXICAS

Acabar con las emisións é un dos obxectivo do Pacto Verde Europeo, pero ademais dun aire limpo, tamén inclúe medidas para conseguir mares e océanos limpos e libres de plásticos e mellorar a calidade de vida de todos os cidadáns e os ecosistemas europeos.

Para iso, la UE e los EM terán que examinar de maneira sistemática todas as políticas e regulacións co ánimo de supervisar, informar, evitar e solucionar adecuadamente a contaminación do aire, da agua, do só e dos produtos de consumo. Pola súa parte, para dar resposta a istos retos, a Comisión pretende adoptar en el 2021 un plan de acción “contaminación cero” que englobe aire, agua e só.

A Comisión revisará as medidas que foron adoptadas previamente pola Unión Europea para facer fronte á contaminación das grandes instalacións industriais coa intención de facelas plenamente coherentes con as políticas relativas ao clima e mellorar a prevención de accidentes. Ademais, presentárase unha estratexia no ámbito das sustancias químicas con vistas á sostibilidade e garantir un entorno sen sustancias tóxicas.

Actuación	Calendario indicativo
Estratexia no ámbito das sustancias químicas con vistas á sostibilidade	Verano de 2020
Plan de acción de contaminación cero para o aire, a agua e o só	2021
Revisión das medidas para facer fronte á contaminación provocada polas grandes instalacións industriais	2021

1.5. ¿CÓMO VAISE LEVAR A CABO?

Para cumprir estas aspiracións será necesaria a integración dunha sostibilidade en todas as políticas da UE e unha inversión considerable. A Comisión calcula que para conseguir os obxectivo en materia de clima e enerxía para 2030 serán necesarios 260.000 millóns de euros de inversión anual adicional. Esta inversión tan grande, que ademais deberá manterse durante un tempo, necesita unha mobilización do sector público e privado.

► 1.5.1. PLAN DE INVERSIÓN

A Comisión presentará un plan de inversión que **combina financiación específica e una carteira de proxectos sostibles**. A Unión Europea xoga esta chamada a un papel importante, por tanto a CE propón destinar o 25% do presuposto á integración da dimensión climática en todos os seus programas.

Asimismo, está previsto que polo menos o 30% do Fondo InvestEU⁸ destínese a contribuír á loita contra o cambio climático e a Comisión Europea colaborará co Banco Europeo de Inversións, os bancos e institucións nacionais de fomento e outras institucións financeiras internacionais para impulsar a ecoloxización das súas actividades e cumprir así cos obxectivo das políticas da UE.

Este Pacto Verde pretende **facer a economía da UE** plenamente sostible, levando a cabo un cambio no modelo social e económico da Unión Europea, proporcionando ao mesmo tempo os recursos económicos que permita una transición xusta en un contexto de cambios estruturais importantes nos modelos empresariais, as competencias e os prezos, ocasionados pola necesaria adaptación dos modelos de produción. A los cidadáns, pola súa parte afectaralles de distintas maneiras, según as súas circunstancias sociais e xeográficas xa que no todos os Estados membros, rexións e cidades parten do mesmo punto, ni teñen a mesma capacidade de resposta.

Neste contexto, a Comisión Europea vai crear un **fondo de transición** xusta⁹ para as rexións máis dependentes dos combustibles fósiles de hasta 100.000 millóns de euros. Centrado en aquelas rexións e sectores máis afectados pola transición e sumarase á contribución a través do presuposto da UE vía os programas relacionados coa transición pero tamén con outros como o FEDER ou o FSE+.

O sector privado será a clave para financiar a transición ecolóxica.

No terceiro trimestre de 2020 a CE presentará unha estratexia renovada de finanzas sostibles dirixida a enviar sinais a largo prazo para dirixir os fluxos financeiros cara inversións ecolóxicas.

⁸ InvestEU ten como obxectivo fomentar a participación de inversores públicos e privados en operacións de financiación e inversión aportando garantías, con cargo ao presuposto da UE, para facer fronte a fallos de mercado e situacións de inversión imperfectas. De acordo coa posición do Consello, esta garantía divídese nos seguintes eixos de actuación:

- Infraestruturas sostibles
- Investigación, innovación e dixitalización
- PYMEs
- Inversión social e capacidades

⁹ COM (2020) 22 final, de 14 de xaneiro.

Esta estratexia centrarase en:

- Reforzar as bases para a inversión sostible. Para iso, se prevé a adopción dunha clasificación das actividades sostibles desde o punto de vista ambiental e a revisión da Directiva sobre divulgación de información non financeira, para garantir que os inversores sexan plenamente conscientes acerca da sostibilidade das súas inversións.
- Brindar máis oportunidades para as inversións sostibles, garantizando a súa credibilidade minorista e desenvolvendo unha norma da UE sobre bonos verdes que facilite a inversión sostible.
- Integrar os resgos climáticos no sistema financeiro, en particular o que se refire aos resgos físicos e os danos provocados por catástrofes naturais.

Actuación	Calendario indicativo
Estratexia renovada de finanzas sostibles centrada en reforzar as bases para unha inversión sostible, brindar máis oportunidades a inversores e empresas, e integrar no sistema financeiro os resgos climáticos e medios ambientais	Terceiro trimestre de 2020

► 1.5.2. PRESUPOSTOS NACIONAIS

Otra das financiación importantes provendrá dos **presupostos nacionais**, reorientando a inversión pública, consumo e fiscalidade cara prioridades ecolóxicas. Para isto, a Comisión está traballando cos Estados membro na avaliación de hasta qué punto os presupostos anuais teñen en conta as consideracións ambientais e hasta qué punto os presupostos anuais teñen en conta as consideracións ambientais e as directrices sobre axudas estatais en materia de protección do medio ambiente e enerxía para que reflexen os obxectivo do Pacto Verde.

Actuación	Calendario indicativo
Revisión sobre as Directrices sobre axudas estatais pertinentes, incluídas as Directrices sobre axudas estatais en materia de protección do medio ambiente e enerxía	2021

► 1.5.3. INVESTIGACIÓN E INNOVACIÓN

Outra vía de acción é a través de reformas fiscais. O Pacto Verde quere crear o contexto para reformas de gran calado que supriman as subvencións a combustibles fósiles, despracen a carga tributaria desde o traballo cara a contaminación e teñan en conta consideracións sociais. Así, una primeira medida proposta é axilizar a proposta da Comisión dirixida a que los Estados membro poidan facer un uso selectivo do IVA para reflexar as ambicións ambientais (ex: estimular produción ecolóxica de froitas e hortalizas).

Para alcanzar os obxectivo do Pacto Verde Europeo son esenciais elementos como as novas tecnoloxías, solucións sostibles, innovación,... O reto supera os medios dispoñibles a escala de os Estados membro. Por tanto, ao menos un 35% do presuposto de Horizonte Europa destinarase a financiar novas solucións polo clima. Ademais, este programa organizará 4 “misións do Pacto Verde” destinadas a introducir cambios a gran escala en ámbitos como a adaptación o Cambio Climático, os océanos, as cidades ou o só.

Estas misións reunirán unha ampla gama de portes interesantes entre as que se inclúen as rexións e os cidadáns. O programa Horizonte Europa implicará tamén ás comunidades locais no traballo e por un futuro máis sostible mediante iniciativas que procuren cambiar a demanda social e o impulso tecnolóxico.

► 1.5.4. FORMACIÓN

A Comisión está traballando para ofrecer aos Estados novos recursos que aumentarán a sostibilidade e funcionamento das escolas e centros de formación. Estes son lugares idóneos para **difundir a mensaxe** entre los alumnos, pais e o resto da comunidade sobre os cambios necesarios para o éxito. Para isto, a CE elaborará un marco europeo de competencias e desenvolverá materiais de apoio e facilitará o intercambio de boas prácticas. Por outro lado, o reciclaxe profesional e a mellora de competencias son necesarias para extraer os beneficios da transición ecolóxica. Esta necesidade abordarse a través do FSE+.

1.6. A UNIÓN EUROPEA COMO LÍDER MUNDIAL

Os retos do cambio climático e a degradación do medio ambiente reclaman unha resposta mundial. A Unión Europea seguirá promovendo e aplicando ambiciosas políticas de medio ambiente. Traballarase para garantir que o Acordo de París siga sendo o marco mundial indispensable.

Traballarase a nivel mundial **intensificando o diálogo** cos países socios e de todo o mundo, incluso poden chegar a establecerse formas de colaboración innovadoras.

Aínda así, a **participación e o compromiso dos cidadáns** e partes interesadas é crucial para o éxito. En marzo de 2020, a Comisión poñerá en marcha un Pacto Europeo polo Clima que centrarase en tres eixos de integración cos cidadáns:

- Fomentará o intercambio de información e ideas e facilitará a comprensión da ameaza.
- Abrirá espazos para que los cidadáns expresen as súas ideas e colaboren en iniciativas ambiciosas.
- Creación de capacidade para facilitar las iniciativas sobre o cambio climático.

Actuación	Calendario indicativo
Invitación as partes interesadas a detectar e subsanar as incoherencias da lexislación vixente que reducen a efectividade da consecución do Pacto Verde	A partir de 2020
Seguir liderando as negociacións mundiais sobre clima e biodiversidade, reforzando o marco da política internacional	A partir de 2019
Reforzo da "diplomacia polo Pacto Verde" en cooperación cos Estados membros	A partir de 2020
Axenda Verde para os Balcáns Occidentais	A partir de 2020
Esforzos bilaterais para mobilizar aos nosos socios a fin de que actúen	A partir de 2020

1.7. CONCLUSIÓN

O Pacto Verde da paso a unha nova estratexia de crecemento para la UE a través dunha transición cara unha sociedade equitativa e próspera que responde aos desafíos do cambio climático e degradación do medio ambiente, mellorando a calidade de vida das seguintes xeracións.

Este Pacto está chamado a ser a pedra angular sobre a que se construírá o futuro da UE post 2020. Neste sentido é fundamental entender o seu alcance e implicacións, para chegar a todos os sectores.

Desde el punto de vista das cidades, é moi importante facer entender que cualquier acción impactará de un modo u outro no seu crecemento sostible, a súa economía ou o benestar e calidade de vida que pode ofrecer aos seus cidadáns.

As cidades sostibles son as cidades do futuro pero para chegar a elas é preciso unha inversión e planificación que non pode facerse ao marxe das propias cidades, e tendo solo en conta a as máis grandes.

O Pacto Verde debe ser el marco do desenvolvemento urbano desde xa mesmo, o unha fonte de oportunidades para as cidades.

Os próximos programas 2021-2027 estarán, posiblemente, alienados co Pacto Verde. É moi importante prestar unha atención máxima ao proceso de negociación e facer chegar a mensaxe ás Autoridades Nacionais e Europeas de que o crecemento ambientalmente sostible no debe estar reñido co crecemento económico, e de que los cambios deben planificarse con tempo, escoitando a todas as partes interesadas, e deben ir acompañados de mecanismos de apoio suficientes e distribuídos de maneira xusta.

Maio de 2020

ANEXO I
PLAN DE INVERSIÓN
PARA UNHA EUROPA SOSTIBLE

2

ANEXO I

PLAN DE INVERSIÓN PARA UNHA EUROPA SOSTIBLE

O Plan de Inversión para unha Europa Sostible¹⁰ é o **piar de inversión do Pacto Verde Europeo**. A Comisión estima que a consecución das metas climáticas e enerxéticas para 2030¹¹ exixirá inversións adicionais de 260.000 millóns de euros anuais de aquí a 2030.

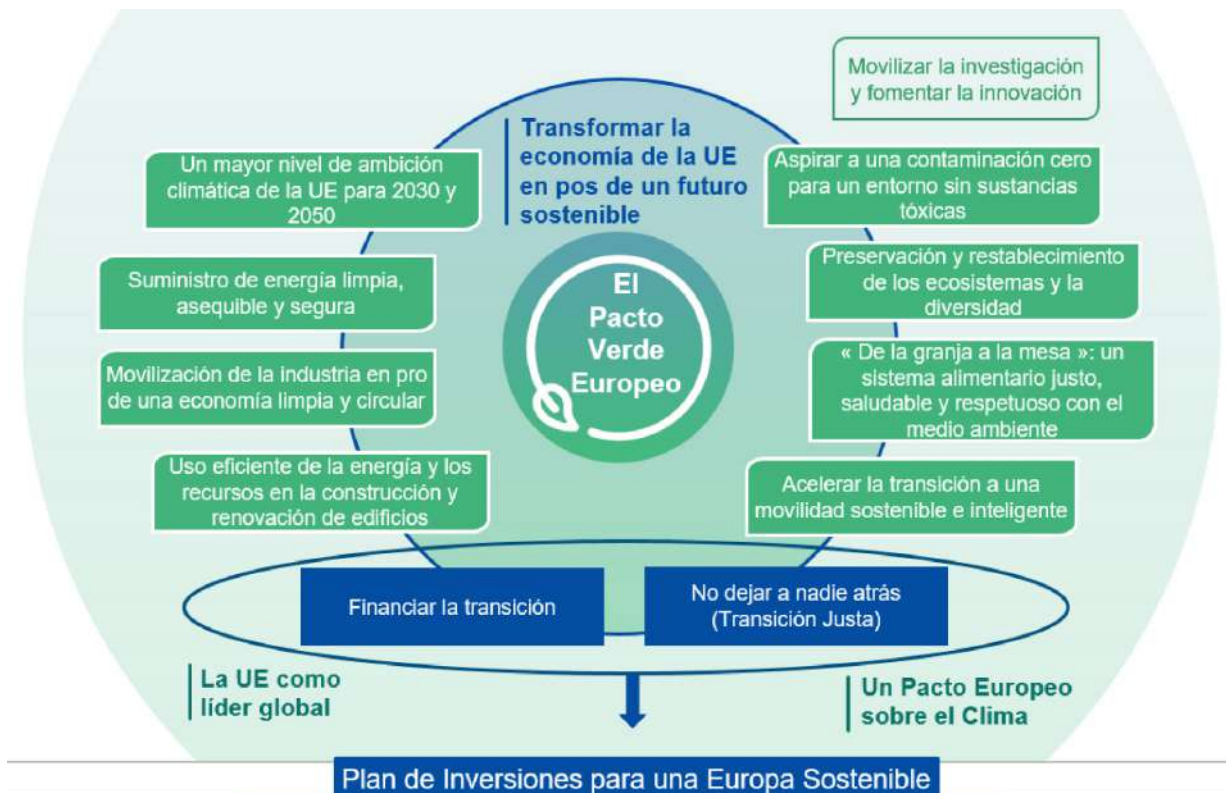
Neste contexto, a Comisión Europea propón mobilizar, a través do Plan de Inversión para unha Europa Sostible, 1 billón de euros, con cargo ao orzamento da UE e aos seus instrumentos asociados. Este marco se aplicará ás inversións climáticas e medioambientais, tamén inversións sociais sempre que estean relacionadas coa transición sostible. Do mesmo xeito, a Comisión declara que seguirá reflexionando sobre a maneira de lograr máis recursos para os obxectivos do Pacto Verde Europeo.

O Plan de Inversión para unha Europa Sostible posibilitará a transición cara unha economía verde e climaticamente neutra de tres maneiras:

- O **orzamento da UE** dedicará ao clima e ao medio ambiente un mínimo de 1 billón de euros en inversións sostibles durante a próxima década.
- A Revisión da Aplicación da Normativa Medioambiental, os plans nacionais de enerxía e clima no marco da Unión da Enerxía e os plans exixidos pola lexislación medioambiental sectorial permitirá detectar correctamente as necesidades de inversión e creará un **marco facilitador para os inversores privados e o sector público**.
- Un **apoio a medida ás Administracións públicas** e aos promotores de proxectos para a identificación, a estrutura e a execución de proxectos sostibles.

¹⁰ COM (2020) 21 final.

¹¹ As metas clave para 2030: unha diminución de ao menos o 40 % nas emisións de gases de efecto invernadeiro (con respecto aos niveis de 1990), unha cuota de ao menos o 32 % de enerxías renovables e unha mellora na eficiencia enerxética de ao menos o 32,5 %.

○ Plan de Inversión para unha Europa Sostible, como pilar de inversión do Pacto Verde, mobilizará polo menos 1 billón de euros de inversión sostible a escala da Unión para a próxima década. Esta contía de financiamento para a transición verde alcanzarse con cargo ao orzamento a longo prazo da UE, que destinará un 25 % dos seus recursos a obxectivos climáticos e que incluirá ao redor de 39.000 millóns de euros para gastos medioambientais. Se ben este grao de contribución mostra o compromiso da UE co Pacto Verde, a Comisión sinala que esta non será suficiente e que se requirirán inversións cuantiosas dos orzamentos nacionais e do sector privado.

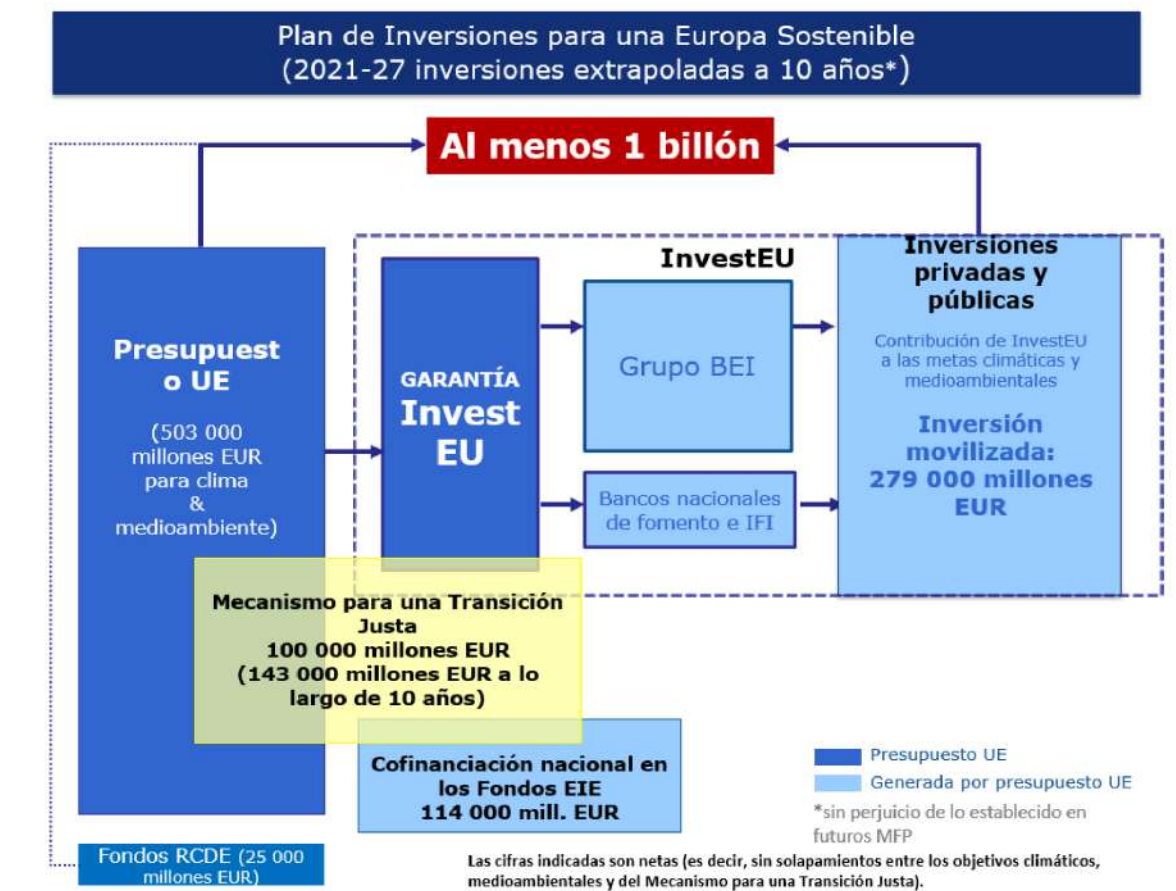
○ Banco Europeo de Inversión converterase no banco climático da Unión e anunciou que incrementará gradualmente a súa cota de financiamento destinado á acción polo clima e a sostibilidade medioambiental ata alcanzar o 50 % das súas operacións en 2025.

2.1. ¿COMO LOGRARÁ EUROPA MOBILIZAR 1 BILLÓN DE EUROS DURANTE A PRÓXIMA DÉCADA?

La mobilización de polo menos 1 billón EUR durante a próxima década require unha combinación de fondos procedentes do orzamento da UE, segundo o proposto pola Comisión, e inversións adicionais públicas e privadas impulsadas por dito orzamento.

- **O gasto climático e medioambiental con cargo ao orzamento da UE ascenderá a 503.000 millóns EUR** entre 2021 e 2030. Con este gasto, a través de todos os programas da UE, espérase **xerar un cofinanciamento nacional adicional de 114.000 millóns EUR** en clima e medio ambiente durante este período.
- **O Fondo InvestEU mobilizará en torno a 279.000 millóns EUR** de inversión pública e privada relacionada co medio ambiente durante o período 2021-2030 mediante una garantía orzamentaria da UE destinada a reducir o resgo nas operacións de financiamento e inversión.
- **Mecanismo para unha Transición Xusta** incluirá financiamento do orzamento da UE, cofinanciamento dos Estados membros e contribucións de InvestEU e o BEI co obxectivo de **alcanzar os 100.000 millóns EUR en inversións que han de mobilizarse entre 2021 e 2027**.
- Os **Fondos de Innovación e Modernización**, que non forman parte do orzamento da UE, pero que están financiados mediante unha parte dos ingresos obtidos coa poxa de dereitos de emisión de carbono do réxime de comercio de dereitos de emisión, **aportarán polo menos uns 25.000 millóns EUR** para a transición da UE cara a neutralidade climática.

2.2. UNHA MAIOR AMBICIÓN DO ORZAMENTO DA UE E SEUS PROGRAMAS ASOCIADOS

Os diferentes programas propostos para o próximo marco financeiro plurianual da UE incluírán medidas específicas para reforzar a vinculación entre a execución do orzamento da UE e o obxectivo dunha Europa máis verde e sen carbono. Así:

- Espérase que o Fondo de Cohesión e o Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional invistan polo menos 108.000 millóns de euros en proxectos relacionados co clima e o medio ambiente durante os próximos 7 anos, máis dun 30 % da dotación total.

- A futura política agrícola común destinará o 40 % da súa dotación total a apoiar obxectivos climáticos.
- Polo menos o 35 % do orzamento de Horizonte Europa (que se espera que alcance os 35.000 millóns de euros) apoiará obxectivos climáticos. Ademais, no último ano de Horizonte 2020, a Comisión está preparando unha convocatoria adicional de ao redor de 1.000 millóns destinada a prioridades do Pacto Verde, que se engade á dotación xa existente de 1.350 millóns de euros en 2020.
- A dotación do Programa LIFE incrementárase nun 72 % con respecto ao período 2014-2020, até alcanzar os 5.400 millóns de euros. Máis do 60 % da súa dotación dedicárase á consecución de obxectivos climáticos, incluídos 950 millóns para a acción polo clima, 1.000 millóns para a transición cara unha enerxía limpa e 2.150 millóns para a natureza e a biodiversidade.
- Polo menos o 60 % do orzamento do Mecanismo Conectar Europa (dedicado ás infraestruturas dixitais, enerxéticas e de transporte) destinarase a apoiar a consecución de obxectivos climáticos.
- O Fondo Social Europeo Plus apoiará o perfeccionamento e a reciclaxe profesional de cinco millóns de persoas co fin de prepararalas para os empregos e a economía verdes.

A dixitalización é a clave para facilitar o pacto verde. Unha cuantiosa inversión nas capacidades dixitais estratéxicas europeas e no desenvolvemento e introdución xeneralizada das tecnoloxías dixitais punteiras permitirá lograr solucións intelixentes, innovadoras e a medida para facer fronte ás preocupacións relacionadas co clima.

Algunhas das inversións necesarias para a transición entrañan un resgo maior do que pode soportar por si só o sector privado. É nestes casos onde cabe empregar fondos públicos de maneira selectiva para reducir o risco asociado aos proxectos e sacar o máximo partido á financiamento privado. O Fondo de Innovación do réxime de Comercio de Dereitos de Emisión, apoiará as inversións para a expansión das tecnoloxías e procesos hipocarbónicos no ámbito das enerxías renovables e as industrias de gran consumo de enerxía.

O obxectivo é compartir os riscos de innovación cos promotores dos proxectos a fin de promover proxectos pioneiros altamente innovadores e converter á industria europea en líder global nesas tecnoloxías limpas. O Fondo de Modernización apoiará as inversións na modernización do sector da enerxía e nos sistemas enerxéticos. Tamén pode apoiar o perfeccionamento e a reciclaxe profesional das persoas afeitadas.

A Comisión presentará, de aquí ao verán de 2020, un plan avaliador de impacto coa fin de que as metas de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro da UE para 2030 sexan máis ambiciosas, incluíndo un análises das necesidades de inversión.

O papel esencial do **Banco Europeo de Inversións BEI** no financiamento da transición sostible irá cobrando importancia a medida que este se vaia convertendo no banco climático da UE. Ao longo da década que abrangue o Plan de Inversións para unha Europa Sostible, espérase que o BEI financie inversións climáticas por un valor de ao redor de 600.000 millóns euros en todos os Estados membros. O BEI incrementará gradualmente a súa cota de financiamento destinado á acción polo clima e a sostibilidade medioambiental até alcanzar o 50 % en 2025 e anos posteriores.

O Pacto Verde Europeo fixa unha dirección clara de cara á **creación dun marco político integral** para a transformación da economía da UE. O obxectivo de neutralidade climática para 2050 quedará consagrado en lexislación e se elevará o grao de ambición dos obxectivos da redución de emisións de gases para 2030. O Pacto empregará unha combinación de regulación e incentivos a fin de aplicar o principio “quen contamina paga”, de forma que os custos para a sociedade queden reflexados nas decisións de inversión.

Dentro deste contexto máis xeral, o Plan de Inversións para unha Europa Sostible fará posible a transición mediante medidas específicas en ámbitos que incidan de maneira directa nas decisións de inversión dos inversores privados e as entidades públicas a través dun marco de axudas estatais propicio orientado a facilitar:

- Mellorar a eficiencia enerxética dos edificios.
- Axudas para proxectos de calefacción urbana.
- Axudas para o peche das centrais de carbón.
- Axudas á economía circular.

No contexto actual de gran liquidez nos mercados, en opinión da Comisión Europea, o reto estriba en desenvolver unha reserva sólida de proxectos de inversión que estean en consonancia co Pacto Verde Europeo. Partindo das prioridades establecidas, espérase que a asistencia técnica e o apoio en materia de asesoramento a través de InvestEU contribúan a detectar e preparar proxectos sostibles e ofrecerán aos promotores de proxectos o desenvolvemento de capacidades necesario para facilitar o acceso á financiación.

2.3. CONCLUSIONES E PRÓXIMAS ETAPAS

O Plan de Inversión para unha Europa Sostible é fundamental de cara á mobilización das inversións necesarias para alcanzar os obxectivos establecidos polo Pacto Verde Europeo. Ao comprometerse a mobilizar un mínimo dun billón de euros para inversións sostibles durante a próxima década con cargo ao orzamento da Unión Europea, a Comisión fíxase un obxectivo propio e moi concreto que permitirá facer un seguimento dos avances.

A Comisión recorda que o éxito do Plan de Inversión para unha Europa Sostible dependerá do compromiso de todas as partes interesadas. Neste sentido, establece que será crucial para o logro de obxectivos a actitude dos estados membros e o parlamento europeo durante as negociacións do próximo marco financeiro plurianual 2021-2027 que establecerán a dotación final asinada aos obxectivos climáticos da Unión Europea.

ANEXO II
LEY DO CLIMA

3

ANEXO II LEI DO CLIMA

3.1. PROPOSTA DE REGULAMENTO POLA QUE SE ESTABLECE UN MARCO PARA ALCANZAR A NEUTRALIDADE CLIMÁTICA¹²

Presentada o 4 de marzo de 2020 no contexto do Pacto Verde Europeo, a proposta de Regulamento establece que entre 1990 e 2018, reducíronse as emisións de gases de efecto invernadoiro nun 23 %, mentres que a economía creceu un 61 %. De seguir esta tendencia, coas políticas actuais estímase que en 2050 só se alcanzaría unha redución de gases de efecto invernadoiro do 60 %, moi lonxe da neutralidade climática pretendida. Polo tanto, é necesario tomar medidas adicionais en todos os sectores.

Neste contexto, presentouse esta proposta de Regulamento que ten por **obxectivos**:

- Establecer o **marco para lograr a neutralidade climática en 2050** a través da lexislación, establecendo a senda para a implementación do Acordo de París¹³ sobre cambio climático.
- Contemplan o obxectivo a longo prazo da Comisión de manter o **aumento da temperatura global por debaixo de 2°C anuais** con respecto aos niveis preindustriais e proseguir cos esforzos para alcanzar o obxectivo do 1,5°C.
- Contribuír a lograr os **Obxectivos de Desenvolvemento Sostible** de Nacións Unidas.

¹² COM(2020)80 final.

¹³ Asinado en 2015, en virtude deste Acordo 195 países comprométese a manter o incremento da temperatura global moi por debaixo dos 2 °C respecto á era preindustrial e proseguir os esforzos para limitalo a 1,5 °C.

Para alcanzar os obxectivos propostos, a proposta de Regulamento establece a **traxectoria para chegar á neutralidade climática**, un sistema de **avaliación periódica do progreso**, tanto a nivel UE como de cada Estado membro, e **mecanismos de corrección** en caso de progreso insuficiente.

A proposta formula como **traxectoria** un rumbo **2030-2050** a escala europea para reducir as emisións de gases efecto invernadoiro, medir os progresos e ofrecer previsibilidade a todos os axentes implicados. Neste contexto, a proposta propón **avaliar os instrumentos de política existentes** e cunha perspectiva de 2030, facer **propostas para aumentar a redución** de emisións e os gases de efecto invernadoiro e así garantir a súa coherencia co obxectivo proposto de alcanzar a neutralidade climática en 2050.

Neste sentido, en setembro de 2020, a Comisión ten previsto presentar un plan de impacto avaliando como lograr un obxectivo da redución de emisións de gases de efecto invernadoiro da Unión Europea para 2030 polo menos ao 50 % e cara o 55 % en comparación cos niveis de 1990.

A proposta de Regulamento tamén inclúe **medidas** para facer un **seguimento** dos avances e facer axustes en consecuencia. Así, **cada cinco anos** examínanse os progresos rexistrados en liña co balance mundial do Acordo de París. Á luz dos resultados de dita avaliación, a Comisión poderá emitir recomendacións aos Estados membros cuxas actuacións non resulten coherentes co obxectivo de neutralidade climática.

Esta proposta da Comisión adopta a forma de **proposta de Regulamento** e a súa tramitación seguirá o procedemento de **Codecisión**. Isto implica que para a súa aprobación será necesario o acordo de Parlamento e Consello (codecisión) pero, tras a súa eventual aprobación, será de cumprimento obrigado e transposición directa e inmediata á lexislación nacional de todos os Estados membros (Regulamento), que quedarían conxuntamente obrigados a adoptar as medidas necesarias a nivel nacional e da Unión para alcanzar o obxectivo.

Máis información: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0080&from=ES>

**ANEXO III
MECANISMO DE
TRANSICIÓN XUSTA**

4

ANEXO III MECANISMO DE TRANSICIÓN XUSTA

En liña co obxectivo de lograr a neutralidade climática da UE, o pasado 14 de xaneiro de 2020, a Comisión propuxo un novo Regulamento para o establecemento dun Mecanismo Transición Xusta¹⁴, que inclúe un Fondo de Transición Xusta, coa intención de que este mecanismo e os seus recursos estean ao alcance de todos.

Aínda que todos os Estados membros, rexións e sectores terán que contribuír á transición, a magnitude do reto non é a mesma para todos. Administrar a transición conducirá a cambios estruturais significativos. Algunhas rexións veranse especialmente afectadas e experimentarán unha profunda transformación económica e social. Os cidadáns e os traballadores veranse afectados de diferentes maneiras e non todos os Estados membros, rexións e cidades comezan a transición dende o mesmo punto nin teñen a mesma capacidade de resposta. O Mecanismo de Transición Xusta facilitará **apoio financeiro e práctico** a medida para esas rexións.

Segundo a proposta de Regulamento presentada o pasado 14 de xaneiro, o mecanismo consistirá en **tres piares**:

1. Fondo de Transición Xusta implementado no contexto da política de cohesión

A proposta da Comisión establece que o Fondo de Transición Xusta (FTX) está totalmente aliñado cos obxectivos da política de cohesión (reducir as disparidades rexionais). Polo tanto, propón que este se inclúa na mesma, ben como un programa específico ben como unha liña prioritaria adicional ás xa contempladas. Neste contexto, proponse que o FTX sexa de xestión compartida coas autoridades nacionais, rexionais e locais, como o resto de instrumentos da política de cohesión.

¹⁴ COM (2020) 22 final.

O FTX prestará apoio a todos os Estados membros e **centraranse na diversificación económica dos territorios** máis afectados pola transición climática e a renovación e a inclusión activa dos seus traballadores.

Así, a distribución financeira dos recursos dispoñibles deberá reflexar a capacidade dos Estados para financiar as inversións necesarias para avanzar cara a neutralidade climática. Polo tanto, o mecanismo de distribución terá en consideración diversos factores tales como:

- Dimensión do reto da transición no territorio,
- Retos sociais asociados á perda de empregos na industria, ou
- Nivel de desenvolvemento e a capacidade de inversión.

Por outro lado, os Estados membros poderán complementar a súa asignación procedente do FTX cos recursos que lle correspondan baixo o FEDER e o FSE+.

A programación do proceso de transición en cada territorio, incluíndo a identificación das áreas de intervención e as accións a implementar será acordada entre a Comisión e cada Estado membro, primando aquelas áreas máis afectadas pola transición —perda de emprego e cambios substanciais do tecido produtivo a consecuencia do avance cara a neutralidade climática.

Así, os Estados membros deberán preparar un ou varios **plans territoriais de transición xusta** nos que apunten unha senda de transición até 2030, alienada cos seus Plans Nacionais de Clima e Enerxía. Para cada un destes plans territoriais deberán establecerse **retos e obxectivos sociais, económicos e ambientais** e xustificar as necesidades de diversificación, axuste de competencias o rehabilitación ambiental. Estes plans deberán facerse a **escala de NUTS 3**.

A aprobación dos plans territoriais de transición xusta permitirán o apoio non só do Fondo de transición xusta, senón tamén do esquema de transición xusta dedicado en InvestEU (segundo pilar do Fondo de Transición Xusta) e a liña de crédito do sector público, implementada co BEI (terceiro pilar), que apoiará as inversións para os territorios en cuestión.

Os plans territoriais de transición xusta deberían actualizarse e volver a adoptarse cando sexa necesario, especialmente en caso dunha actualización dos Plans Nacionais de Enerxía e Clima.

2. Complementariedade co esquema de transición xusta incluído en InvestEU

A modo de complemento do FTX, o programa InvestEU¹⁵ abrirá unha liña dedicada á transición xusta dedicada a apoiar **inversións de gran envergadura** que contribúan á transición enerxética mediante actividades de baixo consumo de carbono e resilientes, tales como inversións en enerxía renovables ou en novos esquemas enerxéticos máis eficientes. Así, o programa InvestEU poderá financiar proxectos de infraestrutura de enerxía e transporte, incluída infraestrutura de gas e calefacción urbana, así como proxectos de descarbonización, diversificación económica e de infraestrutura social nas rexións máis afectadas.

3. Complementariedade cunha liña de crédito ao sector público a través do BEI

O BEI proporcionará financiamento subvencionado ás autoridades locais a través dun **novo préstamo ao sector público** en beneficio das rexións interesadas. O apoio da UE podería adoptar a forma de **bonificación de intereses ou subvención de inversión**, financiada con cargo ao orzamento da UE, que combinará con préstamos outorgados polo BEI ás autoridades públicas.

No **ámbito financeiro**, a proposta da Comisión estima que este Fondo de Transición Xusta necesitará uns 7.500 millóns de euros, procedentes do orzamento plurianual comunitario. Isto obedece, segundo a Comisión á necesidade de que o alcance deste Fondo sexa ambicioso, pois se articula nunha das grandes prioridades europeas. Es por esta razón —explica a Comisión— que se publicou con tanta celeridade a proposta legislativa, co fin de engadila ao paquete negociador do Marco Financeiro Plurianual 2021-2027.

¹⁵ https://europa.eu/investeu/home_es

**ANEXO IV
NOVO PLAN DE
ECONOMÍA CIRCULAR**

5

ANEXO IV NOVO PLAN DE ECONOMÍA CIRCULAR

O Pacto Verde Europeo, presentado pola Comisión Von der Leyen o 11 de decembro de 2019, establece unha ambiciosa folla de ruta cara unha economía circular climaticamente neutra. Unha das condicións para alcanzar o obxectivo de neutralidade climática para 2050 é reducir a presión sobre os recursos naturais.

Estímase que a aplicación de medidas ambiciosas de economía circular en Europa pode beneficiar en termos de crecemento do PIB e creación de emprego. Calcúlase que podería aumentar o PIB da UE nun 0,5% adicional para 2030 e crear ao redor de 700.000 novos empregos¹⁶.

Na actualidade, segundo os datos da Comisión Europea a nosa economía segue sendo case enteiramente lineal, xa que só o 12 % dos materiais e recursos secundarios volve a entrar na economía. Moitos produtos rómpense con demasiada facilidade, non se poden reutilizar, reparar nin reciclar, ou están fabricados para un só uso. Existe un enorme potencial que poden aproveitar tanto as empresas como os consumidores.

O novo Plan de Acción¹⁷, ligado ao Pacto Verde Europeo, establece unha axenda para dirixir Europa cara unha economía máis limpa e competitiva, en cooperación cos actores económicos, consumidores, cidadáns e organizacións da sociedade civil. Busca acelerar o cambio traballando sobre as actuacións implementadas en materia de economía circular desde 2015¹⁸.

Neste sentido, o Plan de Acción presenta unha serie de iniciativas interrelacionada para establecer un marco de política de produtos forte e coherente, orientado cara produtos, servizos e modelos de negocio sostibles, transformando as pautas de consumo de maneira que no se xeren residuos no seu primeiro uso.

¹⁶ Fonte: Cambridge Econometrics, Trinomics, and ICF (2018), *Impacts of circular economy policies on the labour market*.

¹⁷ https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf

¹⁸ COM (2015)614 final

A clave estará en reducir residuos e asegurar na UE un mercado interior secundario de materias primas de alta calidade. Así mesmo, o Plan tamén prevé reforzar a capacidade da UE de responsabilizarse dos seus residuos. Finalmente, o Plan fai un chamamento a que a UE siga liderando a senda cara a economía circular a nivel mundial e que se use a súa influencia, experiencia e recursos financeiros para implementar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible 2030 de Nacións Unidas.

1. Marco Político de Produtos Sostibles

Diseño de produtos sostibles

Na actualidade, moitos produtos descompóñense demasiado rápido, non se poden reutilizar, reparar ou reciclar, ou só se poden usar unha vez. Este patrón lineal de produción e consumo non ofrece aos produtores un incentivo para fabricar produtos máis sostibles. Neste marco, a Comisión lanzará unha iniciativa legislativa dirixida a establecer un Marco de Política de Produtos Sostibles que ten como obxectivo cambiar esta situación con accións para que os produtos verdes se convertan na norma. As regras tamén terán como obxectivo recompensar os fabricantes de produtos en función do seu desempeño en sostibilidade e vincular os altos niveis de desempeño cos incentivos.

O aspecto central desta iniciativa legislativa será ampliar a Directiva sobre Deseño Ecolóxico para que esta vaia máis aló dos produtos enerxéticos¹⁹ e chegue ao maior rango de produtos posible. Como parte desta iniciativa legislativa, a través de propostas complementarias, a Comisión estuda establecer principios de sostibilidade para regular outros aspectos:

- Mellorar a durabilidade, capacidade de reutilización, mellora e reparación dos produtos.
- Incrementar o contido de elementos reciclados nos produtos, garantindo a súa utilidade e seguridade.
- Fomentar a reutilización e a reciclaxe de alta calidade.
- Reducir a pegada ambiental e de carbono.
- Restringir o uso único e loitar contra a obsolescencia prematura.
- Prohibir a destrución de bens non vendidos.
- Incentivar modelos de produción nos que os produtores conservan a responsabilidade sobre o produto durante toda a vida do mesmo.
- Mobilizar o potencial da dixitalización.
- Recompensar a aqueles produtos con mellor sostibilidade ambiental mediante incentivos.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0125&from=EN>

Consumidores e compradores públicos

A Comisión revisará a lei do consumidor europeo para asegurar que os consumidores reciben toda a información relevante sobre o produto no punto de venta, incluída a súa vida útil, como foron producidos, aportación ambiental, etc.

Igualmente, a Comisión quere incorporar un “dereito a reparar” nas políticas de consumidores e produtos da UE para 2021.

Ademais, considerando que as compras públicas supoñen o 14 % do PIB europeo e poden servir como un potente incentivo de demanda de produtos sostibles, a Comisión propondrá introducir uns criterios ecolóxicos mínimos obrigatorios para a contratación pública.

Economía circular nos procesos de produción

A Comisión sinala á circularidade como unha parte esencial da transformación da industria facía a neutralidade climática e un factor de competitividade a longo prazo, dado o aforro que pode implicar ao longo da cadea de produción. Neste sentido, a Comisión prevé lanzar diferentes iniciativas dirixidas a implantar criterios de economía circular nos procesos industriais.

2. Procesos máis sostibles

A Comisión quere abordar o reto da sostibilidade nas cadeas de valor clave en Europa, entendendo que estas necesitan dunha acción coordinada que debe ser trazada en estreita cooperación cos *stakeholder* das mesmas. Así, os ámbitos de actuación serán:

- Electrónica e TIC: O Plan de Acción propón establecer unha ‘Iniciativa Electrónica Circular’ para promover unha vida útil máis longa do produto a través da reutilización e reparación, así como a capacidade de actualización de compoñentes e software para evitar a obsolescencia prematura.
- Téxtiles: Anuncia entorno político xeral que terá como obxectivo fortalecer a competitividade industrial e a innovación, impulsar o mercado da UE para téxtiles sostibles e circulares, incluído o mercado para a reutilización de téxtiles, e impulsar novos modelos de negocio.

- **Plástico:** A acción neste ámbito basearase na Estratexia europea de Plásticos na economía circular²⁰ e enfocarse en aumentar o uso de plástico reciclado. Suxeriranse requisitos obrigatorios sobre o contido reciclado en áreas como o embalaxe, materiais de construción e vehículos.
- **Construcción:** A Comisión lanzará unha nova estratexia integral para un entorno de construción sostible co fin de promover os principios de circularidade en todo o ciclo de vida da construción de edificios²¹. Revisarase o Regulamento sobre produtos de construción, que pode incluír requisitos de contido reciclado para certos produtos de construción.
- **Embalaxe:** O obxectivo da Comisión é facer que todos os envases colocados no mercado da UE sexan reutilizables ou reciclables dunha maneira economicamente viable para 2030. Para isto, a Comisión revisará a Directiva 94/62/EC27 para reforzar os requisitos obrigatorios dos envases no mercado europeo.
- **Baterías e vehículos:** A Comisión propondrá un novo marco regulador para as baterías con medidas para mellorar as súas taxas de recolección e reciclaxe e garantir a recuperación de materiais valiosos, os requisitos de sostibilidade para as baterías, o nivel de contido reciclado en baterías novas e o fornecemento de información aos consumidores.
- **Alimentación:** Redución do desperdicio de alimentos como parte da estratexia da UE “Da granxa á mesa”. Esa estratexia abordará toda a cadea de valor alimentaria para garantir a sostibilidade do sector, fortalecendo os esforzos para abordar o cambio climático, protexer o medio ambiente e preservar a biodiversidade.

3. Producir menos residuos e poñelos en valor

A transformación mundial a unha economía circular implica evolucionar cara sistemas circulares, menos malgastadores que utilizan recursos de maneira máis eficiente e sostible, ao tempo que ofrece oportunidades de traballo e unha alta calidade de vida.

Prever a creación de residuos transformalos unha vez se creou o desperdicio será a clave. Reducir a pegada de consumo e aumentar a taxa de uso de material circular es unha prioridade particular, que tamén se reflexa no Pacto Verde Europeo.

²⁰ COM (2018) 28 final.

²¹ 85/2011

A Comisión propondrá harmonizar os sistemas de recollida selectiva de residuos, combinando diferentes modelos para mellorar a súa efectividade e a súa facilidade de uso para o consumidor (ex. cores comúns para os colectores, símbolos harmonizados para os diferentes tipos de residuos, campañas informativas...)

Así, a Comisión sinala que é necesario establecer apoios adicionais aos Estados membros para a xestión de residuos pois a metade de estes están en risco de incumprir o obxectivo de reciclar, en 2020, o 50 % dos seus residuos municipais. Neste contexto, para promover as reformas políticas pertinentes, a Comisión establecerá intercambios de alto nivel en materia de economía circular e residuos, promovendo a cooperación entre Estados membros, rexións e cidades e poñendo a disposición deste fin diferentes recursos tales como LIFE +, o FEDER ou gasto en programas sociais e de investigación.

4. Facer que a Economía Circular sexa beneficiosa para a xente, as rexións e as cidades

A Comisión quere asegurarse que todos os seus instrumentos contribúen a acelerar a transición cara unha economía circular, incluíndo aqueles que fan referencia a sistemas de educación, innovación social ou formación.

Así, a Comisión asegurarse de que os fondos asinados á Política de Cohesión axuden ás rexións a implementar estratexias de economía circular e reforzar as súas cadeas de produción. Igualmente, esta será unha das prioridades do Fondo de Transición Xusta (véxase Anexo III do presente documento). O apoio ás cidades concíbese a través das propostas relativas a:

- Iniciativa Urbana Europea²²
- Iniciativa: Reto das cidades intelixentes²³
- Iniciativa: Cidades e Rexións Circulares

Finalmente, a economía circular será unha das prioridades do *Green City Accord*²⁴ e a plataforma de *stakeholders* europeos para a economía circular²⁵ continuará a disposición de todo aquel interesado no intercambiar información.

²² https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2019/03/20-03-2019-european-urban-initiative-post-2020-the-commission-proposal

²³ <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/>

²⁴ O *Green City Accord* é unha iniciativa da Comisión Europea deseñada a axudar ás cidades a mellorar a implementación da lexislación europea en cinco ámbitos ambientais: calidade do aire, biodiversidade e natureza, ruído, residuos e auga. Desenvolta por EUROCITIES, ICLEI e a CEMR, esta iniciativa desenvolverase na primeira metade de 2020 e abrirase ás cidades interesadas a finais de 2020.

Máis información: <http://www.eurocities.eu/eurocities/projects/Green-City-Accord&tpl=home>

²⁵ <https://circulareconomy.europa.eu/platform/>

5. Manter o liderado mundial e mellorar o seguimento da evolución da economía circular

A Comisión é consciente da necesidade de manter a escala global os esforzos para ser climaticamente neutros e implantar unha verdadeira economía circular. Neste sentido, o Plan de Acción propón, entre outras medidas, o lanzamento dunha Alianza Global de Economía Circular, iniciando unha proposta sobre un posible acordo internacional sobre o manexo dos recursos naturais. Ademais, espérase que a Comisión lidere os esforzos a nivel internacional para alcanzar un acordo global sobre plásticos e promover a adopción do enfoque de economía circular da UE sobre os plásticos.

En relación co seguimento da evolución da economía circular, en 2021 a Comisión reforzará o seguimento dos plans nacionais e as súas medidas para a transición cara a economía circular. Así mesmo, a Comisión actualizará o marco europeo de seguimento existente con indicadores relacionados co plan de acción actual, que reflexen as interrelacións entre a circularidade, a neutralidade climática e a ambición de cero contaminación.

5. Conclusión

A Comisión considera o tema da economía circular entre as súas principais prioridades para o futuro inmediato. Invita, polo tanto, a todos os Estados membros a dar a esta cuestión a relevancia adecuada e a integrala nos seus plans e estratexias de futuro. Así mesmo, o Plan da Comisión conclúe indicando a intención da Comisión de integrar á economía circular entre os temas a tratar á hora de falar do futuro de Europa.

